

Viziunea (2027) Transilvania de Nord

Comunitatile din regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) inteleg sa valorifice impreuna, respectand principiile dezvoltării durabile resursele naturale, materiale, umane, traditiile istorice si interculturale in scopul unei dezvoltari sustinute, constante care fac din Transilvania de Nord una dintre cele mai dinamice regiuni europene.

Regiunea Transilvaniei de Nord, prin amplasarea si dotarile sale infrastructurale indeplineste un rol strategic, de deservire logistica, a teritoriilor de la Vestul, Estul, Sudul si Nordul sau.

Domeniile de excelenta ale regiunii, care se disting prin potentialul lor inovativ, “dezvoltarea tehnologica” si pozitionarea pe pietele europene a produselor regionale sunt: agricultura, industria alimentara si a bunurilor de consum (mobilier si confectii), industria de masini si echipamente, turismul si IT&C.

Regiunea dispune de un valoros capital uman, sistemele de educatie a adultilor, de formare continua a adultilor si invatamant universitar fiind recunoscute la nivel international.

Cetatenii regiunii se disting prin mentalitatea lor inovativa, cooperanta care, alaturi de un nivel de al calitatii vietii ridicat (cu un PIB de 55% din media europeana) fac din Transilvania de Nord una dintre destinatiile preferate de investitori si turisti in Europa de Centrala si de Est.

**Metodologia de planificare
regională, stadiul
programării regionale și
propuneri privind sistemul
de implementare a
Programelor Operaționale
la nivel regional
Transilvania de Nord,**

2007-2013

Etapele procesului de planificare participativă - Transilvania de Nord

1. Elaborarea Profilului socio-economic al Regiunii
2. Identificarea opțiunilor strategice de dezvoltare
3. Conturarea unei abordări spațiale a politicii de dezvoltare => Unități Teritoriale de Planificare
4. Identificarea polilor de dezvoltare
5. Specializarea funcțională a teritoriului Regiunii
6. Analiza SWOT
7. Stabilirea viziunii pe termen lung a Regiunii
8. Stabilirea strategiei pe perioada 2007-2013

Etapele procesului de planificare participativa - Transilvania de Nord

1. Elaborarea documentelor regionale de programare sectoriale
2. Portofoliu de proiecte
3. Consultari/dezbateri publice
4. Lobby politic
5. Aprobarea documentelor in cadrul CDR
6. Asistenta tehnica si monitorizare / dezvoltare / implementare a proiectelor prioritare pentru regiune

Cadrul Strategic Regional

Elemente cheie

Economia regională

- 1999-2002 – creșterea PIBR;
- PIBR/loc.=24,9% din media UE-25 (loc 4 la nivel național)
- Productivitate redusă a muncii
- Consum mare de energie
- Grad de informatizare redus
- Investiții scăzute în C&D; creștere între 1999-2003 a cheltuielilor cu C&D (2,19%) și a persoanelor angajate în activități de C&D (3.86%)
- 13,9% din numărul total de firme din România (loc 2); 22,2/1000 de loc.
- Potențial ridicat pentru un turism diversificat

2002	PIB	Populația ocupată
Regiunea Nord-Vest	11.9% (5)	13.6%
Agricultură	14.6%	40.0%
Industrie	26.8%	25.5%
Construcții	4.7%	3.4%
Servicii	44.9%	31.2%
Turism	2.9%	3.6%

Cadrul Strategic Regional

Elemente cheie

Infrastructură

- Poziție geografică strategică; aproape de piețele europene
- Poziție periferică față de coridoarele de transport trans europene
- Legături dificile cu polii de dezvoltare din vecinătate
- Accesibilitate relativ bună pe calea aerului (2 aeroporturi pe TEN-T);
- Aglomerarea traficului urban
- Accesul la serviciile de sănătate și sociale este limitat
- Atractivitatea regiunii este amenințată de creșterea poluării apei, aerului și solului

Cadrul Strategic Regional

Elemente cheie

Resurse umane

- Tendința de scădere și îmbătrânire a populației
- Speranța medie de viață sub media națională
- Rată scăzută de participare a adulților la educație și instruire
- Grad ridicat de rigiditate a sistemului de învățământ
- Tradiția unui învățământ tehnic și științific de calitate
- Rată scăzută a ocupării forței de muncă (56%)
- Rată scăzută a șomajului (5.4%) – sub media națională
- Grad ridicat de acces pe piața muncii a femeilor

Cadrul Strategic Regional

Elemente cheie

Mediul rural

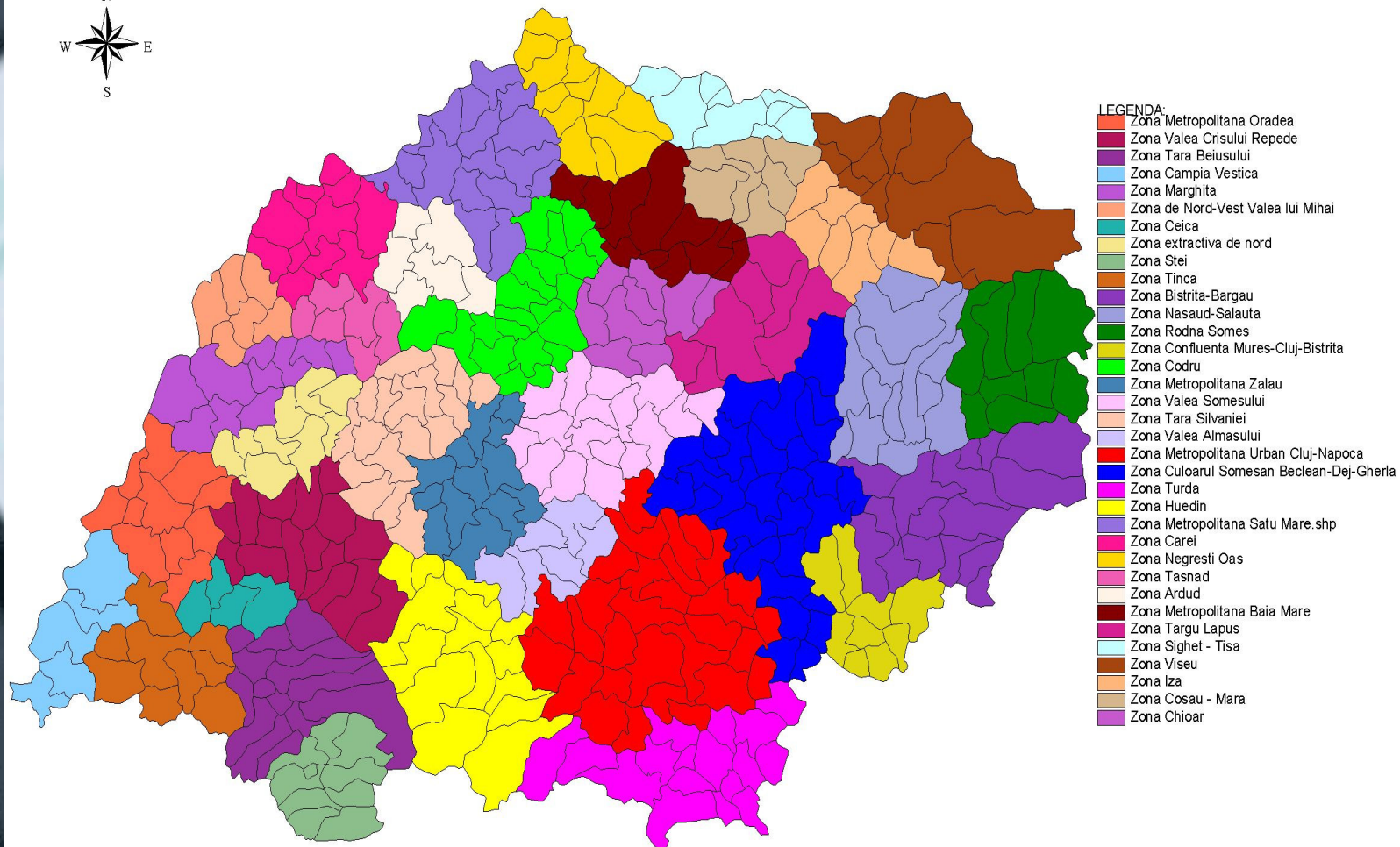
- Regiune semnificativ rurală (80,4 loc./km²; 48,4% populație în mediul rural)
- Slaba dotare cu utilități de bază
- Economie rurală nediversificată, bazată pe agricultura de subsistență
- Capacitate redusă de a face față presiunilor concurenței de pe piața europeană
- Tradiție solidă în domeniul meșteșugurilor (lemn, ceramică, sticlă)
- Există companii regionale în domeniul industriei alimentare care procesează produsele agricole locale

Dezvoltare policentrică

DELIMITARI UNITATI TERRITORIALE DE PLANIFICARE

Specializare funcțională

Sectoare de susținere:

- IT&C
- Invatamant superior si cercetare
- Turism
- Agricultura
- Ind. alimentara si a bunurilor de consum (mobila si confectii)
- Ind. de masini si echipamente

Sectoare de mentinere:

- Ind. metalurgica
- Ind. cauciucului

Dileme:

- Ind. maselor plastice
- Transporturi si activitati conexe de transport

Metodologia de definire a strategiei regionale 2007-2013

- analiza SWOT restructurata - importanta si specificul regional.
- s-a construit arborele problemelor si al obiectivelor
- au fost definite obiectivele si prioritatile de dezvoltare pe perioada 2007-2013
- s-a facut corelarea cu documentele de programare de la nivel national PND, POR, POS-uri
- va fi reactualizata si completata cu masuri si activitati in momentul finalizarii documentelor regionale de programare sectoriale

Strategia de Dezvoltare Transilvania de Nord - 2007- 2013

OBIECTIV GENERAL

Creșterea economiei regionale prin dezvoltare policentrică și specializare funcțională pentru diminuarea disparităților intra- și inter-regionale, la nivel economic, social și de mediu și creșterea standardului de viață regional.

OBIECTIVE SPECIFICE

1. Creșterea atractivității regiunii prin îmbunătățirea competitivității activităților economice prioritare și stimularea activităților inovatoare în scopul obținerii unor produse cu valoare adăugată ridicată.

2. Creșterea accesibilității regiunii prin îmbunătățirea infrastructurilor regionale, ca suport pentru susținerea activităților economice și sociale din poli de dezvoltare ai regiunii.

3. Dezvoltarea resurselor umane pentru creșterea gradului de ocupare pe piața muncii, prin modernizarea învățământului, dezvoltarea de abilități antreprenoriale și promovarea educației adulților și a formării continue.

4. Dezvoltarea durabilă a mediului rural

5. Asistență tehnică

OBIECTIV SPECIFIC 1

Creșterea atractivității regiunii prin îmbunătățirea competitivității activităților economice prioritare și stimularea activităților inovatoare în scopul obținerii unor produse cu valoare adăugată ridicată.

PRIORITĂȚI

1.1. Îmbunătățirea dezvoltării economiei regionale prin creșterea competitivității și a inovării în activitățile economice prioritare (și prin încurajarea și dezvoltarea mediului antreprenorial).

1.2. Creșterea competitivității turismului prin modernizarea și dezvoltarea infrastructurii și a ofertei turistice, inclusiv investiții în crearea de noi atracții turistice

OBIECTIV SPECIFIC 2

Creșterea accesibilității regiunii prin îmbunătățirea infrastructurilor regionale, infrastructuri suport pentru susținerea activităților economice și sociale din poli de dezvoltare ai regiunii.

PRIORITĂȚI

2.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport	2.2. Îmbunătățirea infrastructurii energetice	2.3. Creșterea competitivității polilor de dezvoltare prin sprijinirea unor proiecte integrate de dezvoltare	2.4. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii de educație	2.5. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de sănătate și socială	2.6. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii de mediu
---	---	--	--	--	---

OBIECTIV SPECIFIC 3

Dezvoltarea resurselor umane pentru creșterea gradului de ocupare pe piața muncii, prin modernizarea învățământului, dezvoltarea de abilități antreprenoriale și promovarea educației și formării continue a adulților.

PRIORITĂȚI

3.1. Dezvoltarea educației și a formării profesionale în sprijinul ocupării forței de muncă

3.2. Creșterea adaptabilității forței de muncă și întreprinderilor pentru a răspunde nevoilor de pe piața forței de muncă

3.3. Promovarea Egalității de șanse și a incluziunii sociale în educație, formare profesională și pe piața forței de muncă

3.4. Creșterea capacității administrative

OBIECTIV SPECIFIC 4

**Promovarea dezvoltării durabile și
diversificarea activităților din mediului rural**

PRIORITĂȚI

4.1. Promovarea
inițiativelor
locale de tip
LEADER

4.2. Conservarea mediului și a
valorilor culturale din zonele rurale,
în sprijinul protejării mediului și a
diversificării economice,
în strânsă legătură
cu activitățile desfășurate în
polii de dezvoltare
cu care colaborează

4.3. Creșterea competitivității și
dezvoltarea durabilă a economiei
agro-alimentare (în special
în domeniul creșterii animalelor
și a produselor agricole organice)
și a exploatațiilor silvice.

PRIORITĂȚI ORIZONTALE

1. Dezvoltare durabilă
2. Societate informațională
3. Egalitate de șanse
4. Cooperare transfrontalieră

Propunere Transilvania de Nord – 2007- 2013

	% din FEDR pe prioritati	Total FEDR 2007 2013	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	100%	448,56	61,90	62,80	63,70	64,14	64,14	65,49	66,39
	% din FEDR pe ani	100,0%	13,8%	14%	14,2%	14,3%	14,3%	14,6%	14,8%
Imbunatatirea infrastructurii publice regionale si locale	45%	201,85	27,86	28,26	28,66	28,86	28,86	29,47	29,87
Sprijinirea dezvoltarii economiilor regionale si locale	20%	89,71	12,38	12,56	12,74	12,83	12,83	13,10	13,28
Dezvoltarea turismului regional si local	15%	67,28	9,29	9,42	9,55	9,62	9,62	9,82	9,96
Sprijinirea dezvoltarii/regenerarii economiilor urbane	16%	71,77	9,90	10,05	10,19	10,26	10,26	10,48	10,62
Asistenta tehnica	4%	17,94	2,48	2,51	2,55	2,57	2,57	2,62	2,66

Sistemul de Implementare Natională a Programelor Operaționale

- Comitetul de Management al PO
- Autoritatea de Management a PO
- Comitet de Monitorizare al PO
- Comitet Regional de Coordonare
- Comitet Regional de Selecție
- Grupuri de Lucru Regionale
- Organism Intermediar al PO
- Secretariat Regional

Sistem de Implementare a Programelor Operationale la nivel regional

- Comitetul Regional de Coordonare
- Comitetul Regional de Selecție
- Organism Intermediar al PO
- Grupuri de Lucru Regionale
- Secretariat Regional

Schema Sistemului de implementare a Programelor Operaționale - Propunere

Comitetul de Management al PO

- Recomandă/elaborează propunerea finală privind finanțarea proiectelor
- Transmite recomandările/propunerile de aprobare a finanțării proiectelor, șefului Autorității de Management

Autoritatea de Management a PO

- Elaborează manuale, proceduri, ghiduri recomandate de CRC
- Primește rapoartele întocmite de OI privind proiectele aprobate/propuse spre finanțare de nivelul regional și transmise spre analiza și decizia Comitetului de Management (Director) al POR ;
- Ia decizia finală privind aprobarea finanțării proiectelor în concordanță cu recomandările CRC;
- Semnează contractele cu beneficiarii finali*(sau delega semnatura, în funcție de OI); ;

Comitetul de Monitorizare al PO

- Ia decizii strategice privind alocările financiare
- Ia decizii strategice privind evoluția programelor
- avizează criteriile de selecție ale proiectelor precum și metodologia de evaluare și punctare a acestora
- primește și dezbate rapoartele întocmite de Comitetele Regionale de Coordonare

Comitet Regional de Selecție

- Evaluează pentru finanțare proiectele din cadrul licitațiilor în conformitate cu metodologia și criteriile avizate de CRC;
- Elaborează rapoartele de evaluare cu recomandări ;
- Propune lista proiectelor selectate;

Organismul intermediar al PO

- exercită atribuțiile delegate prin negociere de către Autoritatea de Management corespunzătoare

Comitetul Regional de Coordonare

- propune schimbări/corelări de programe
- emite recomandări pentru licitațiile naționale
- avizează proiecte sau propuneri de proiecte
- are structura Grupului de Dialog Social constituit la nivel Regional, incluzând și membrii CDR (cf HG...)
- aprobă lista de experți -evaluatori pentru fiecare PO
- aprobă componența Grupurilor de Lucru propuse de fiecare AM
- avizează indicatorii cu specific regional din grilele de evaluare
- asigură coordonarea la nivelul fiecărei regiuni a POR , POS-uri cu Planul de Dezvoltare Regională
- dezbate, avizează și transmite rapoarte Comitetului de Monitorizare
- poate identifica proiecte si/sau parteneriate de proiecte regionale
- * CRC este prezidat alternativ (lunar) de președintele CDR (cu mandat), fie de Prefect, conform propunerii de HG pentru crearea Grupului de Dialog Social la nivel Regional

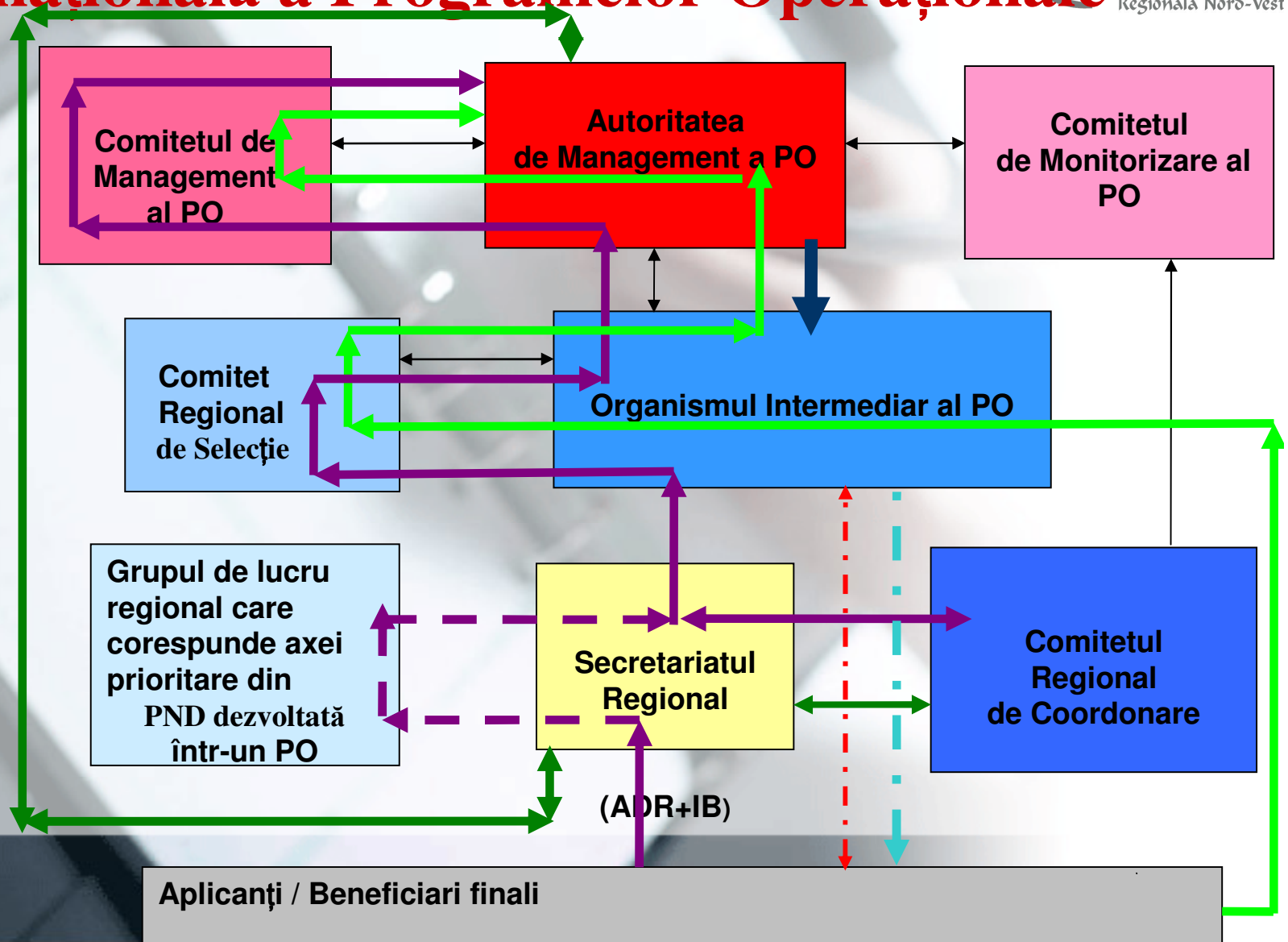
Grupuri de lucru regionale care corespund axelor prioritare din PND 2007-2013

- sunt constituite pe cadrul HG 1115 privind elaborarea PND ;
- analizează și recomandă acțiuni pentru corelarea POR, POS-uri și PND, respectiv PDR la nivel regional;
- elaborează fișe cu recomandări tehnico-economice privind proiecte si/sau propuneri de proiecte;
- recomandă dezvoltarea de parteneriate pt. corelarea proiectelor;

Secretariatul Regional

- departament în cadrul ADR cu reprezentanți delegați ai AM/OI-urilor
- elaborează rapoartele și/sau propunerile tehnice transmise CRC
- rol strict tehnic
- elaborează, transmite și urmărește propuneri de proiecte/ licitații/proiecte mari către OI, CRC sau Grupuri de Lucru

Schema sistemului de implementare națională a Programelor Operaționale

Comitetul Regional de Coordonare

Propunere privind componenta:

- Prefectii judetelor componente a regiunilor de dezvoltare
- Presedintii consiliilor judetene componente a regiunilor de dezvoltare
- Directorii agentiilor de dezvoltare
- Directorii birourilor regionale de cooperare transfrontaliere
- Cate un reprezentant numit de confederatia patronala reprezentativa la nivel national
- Cate un reprezentant numit de confederatia sindicala reprezentativa la nivel national
- Cate un reprezentant numit de organizati civile reprezentative la nivel local sau national
- Directorii, responsabilii regionali ai celor 8 OI MEC regionale
- Responsabilii celor 8UIP regionale
- Directorii agentiilor regionale de mediu
- Universitati

PARTENERIAT
PENTRU
DEZVOLTARE

Factori cheie de succes pentru implementarea Programelor

Operaționale

- Regulamentele UE, precum și experiența Statelor Membre demonstrează necesitatea realizării unor aranjamente specifice, destinate sporirii capacității de management și asigurarea unei implementării eficace și eficiente a FS
- Elementele cheie pentru menținerea principiilor de coeziune și la nivel regional:
  - parteneriat larg în procesul de programare și obținerea consensului pe documentele programatice
  - implicarea comunității locale în procesul decizional la nivel regional
  - asigurarea capacității administrative locale (capacitatea de management și capacitatea financiară)
  - o gestionare și o monitorizare bună și eficientă a Programelor Operaționale

Vă mulțumim!

Agencia de Dezvoltare Regională Nord-Vest

www.nord-vest.ro

adrnv@mail.dntcj.ro

